

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Divendres 8 de Juny de 1900

Núm. 3.585

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 300
n. provincies trimestre. 350
Extranger y Ultramar 400
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

Farmacia Serra

12 ANYS

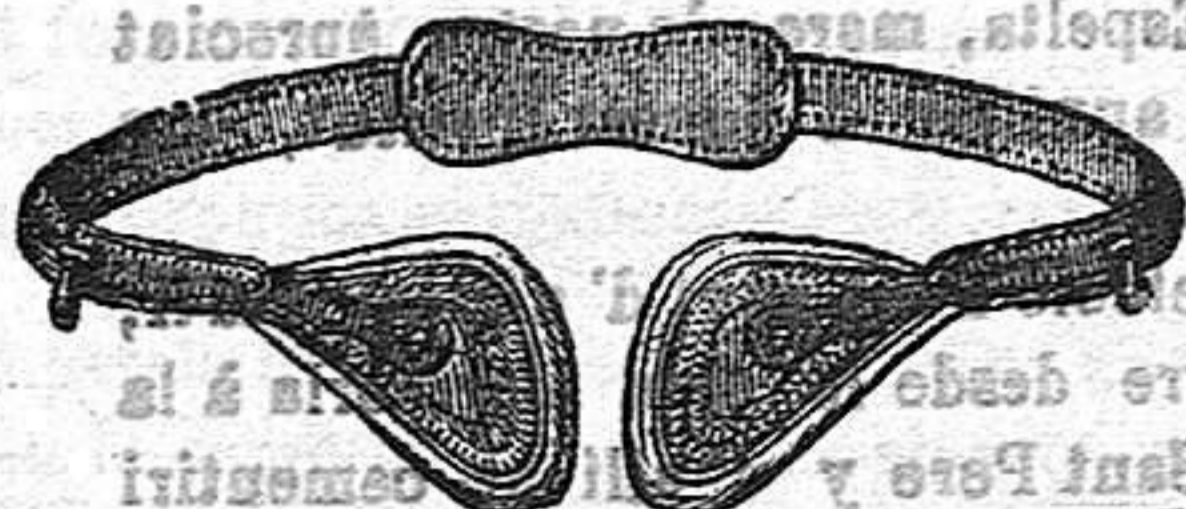
de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas para demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey para combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclam de falsos remittits y certificats, medis molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots nos coneixem, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit a consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantias que no 'l olvida 'l públich.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguers de cauchochuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastics omoplàstics pera evitar lo carregament d' espalllas.

Faixas hipogàstricas pera corregir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM.-REUS

INSTITUT VACUNOGENO SUIS ♦ LAUSANNE

DIPOSIT EXCLUSIU A REUS

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFA

Tubo pera 2 a 3 vacunas	Plas.	1'25
Tubo pera 8 a 10 vacunas		1'50
Tubo pera 20 a 25 vacunas		3'00
Estutz ab 5 tubos pera 2 a 3 vacunas		4'00

PULPA

Placas pera 3 a 4 vacunas	Plas.	1'50
Placas pera 6 a 8 vacunas		3'00
Pots pera 25 vacunas		8'00
Pots pera 50 vacunas		15'00

Traslado

Joan Magriñá, Metje Cirurgiá ha traslatat son despetx al carrer de Sant Salvador núm. 1, cantonada al Arrabal alt de Jesús, entrusselo, ahont ofereix sos serveys professionals.

Horas de consulta de 12 a 2.

J. MERCADÉ REIG

Participa a sos clients, y al públich en general haver traslatat sa botiga de bastó y articles de viatge al carrer de S. Joan, núm. 9.

Seceló doctrinal

L' empréstit

Nos contan de Madrid que 'l Govern y sos conxorzas están satisfets del resultat del empréstit 25 vegades cubert! Quin triomf exclaman Silvela, Villaverde y demés companys de turró ministeriel.

Quin escándoll exclamem nosaltres y ab nosaltres l' opinió pública.

A part del negoci que existeix en lo fondo del empréstit hi ha una rahó suprema pera que 'ns escandalisem. Y aqueixa rahó

Donchs es molt clara y convencent; la de sobrar diner pera la realisació d' un negoci bancari en tant que las industrias, l' agricultura y 'l comerç, careixen d' éll pera son desenroll y gemegan y agonitzen per no pogue pagar los impostos.

Y en la banca, en los empréstits, está 'l ruina de las naciones en tant que en l' agricultura, industria y comerç se troba sa salvació.

Los capitalistes, rendistas, los possehidors de paper y de numerari realisan un pingüe negoci per medi de sos inactius capitals, continuantlos en la inactivitat.

¿Y qui es lo pagano d' aquest negoci? Donchs lo pobre contribuyent per territorial y per industrial; l' agricultor, lo comerciant.

Mentres aquells cobraven sensadíssimas rendas é interessos crescutíssims sens altre treball que 'l de taller un oupó, los segons, després de deixar la suhor de son rostre en la terra que llauran, en lo mostrador que sostenen ó en los engranatjes de la maquinaria que a sa iniciativa funcions, veuran venudas sas fincas per lo fisch, tancats sos establiments, paradas sas fábricas, consumada, en una paraula, sa ruina.

Y ab sa ruina vindrá ls de Espanya, sobre quinas runes plorarán ella y sos fills y 'ls fills de sos fills.

En tant que 'ls altres, los del empréstit y demés paper moneda, riuran y triomfarán, sinó es aquí en l' extranger.

¿Qué se 'ls hi donará si tenen diner sobrat pera divertirte y passar la vida en un ambient de plahers, de lutz y de «despilferrol»?

L' empréstit, 25 vegades cubert!

Quin triomf exclaman, Silvela, Villaverde y demés companys de despullament nacional.

Quin escándoll! Quina ruina! Quin escándoll nosaltres y ab nosaltres la opinió pública; la inmensa majoria dels espanyols que no tenim altre capital que 'l fruyt de nostre honrat cotidiá treball.

Modo com las plantas assimilan per medi de las arrels las substancias fertilizants de la terra

(Continuació)

Lo que succeheix es que l' humus ó materia orgánica que conté gran quantitat de nitrogen combinat no s' disol en l' aygua mes que en proporcions petites, no podent ésser aprofitat per la vegetació, sino sofrint transformacions que fassin la materia orgánica assimilable ó bé convertintla en amoníac ó acit nítrich. Aqueixas transformacions del nitrogen en la materia humica se fan dins la terra (del modo que després explicaré), més no son tant rapidas que pugnin ésser suficients a las necessitats de la gran massa de vegetals de la mateixa mena que, sens mes interval que 'l de sembrar y collir, vegetan en la mateixa terra. A las horas tots los individus a l' hora, y en lo mateix período de creixement, senten iguals necessitats per ésser satisfets es precisa tenir amagatzemadas en la terra quantitats grans d' aliments; puig per abundant que siga la mateixa orgánica, l' acció que sobre ella exerceixen los elements atmosfèrics y 'ls fermentos no es prou forta per tenir amandada al estat assimilable y en quantitat suficient los aliments necessaris a una collita abundant. D' aquí la necessitat dels adops nitrogenats.

No té pas mes forsa l' argument empleat pels partidaris a ultransa de la teoria mineral de que las plantas havian de nodrirse de substancias minerals, puig que las primeras no podían trobar humus. Un argument semblant podia ferse ab lo regne animal, dibent; puig que 'ls animals aparaguieren després dels vegetals y depenent sa vida, com depén, d' aquets, treyem per consecuencia que son herbívors. A bon segur que l' que fes un raonament semblant tothom se 'n riuria, puig tothom sap que hi ha animals insectívors, omnívors, carnívors etc., y, ab tot, es cert que la vida animal depent directament de la vegetal. Lo que succeheix es que no aparegueren tots a l' hora. Avans que carnívors hi hagué herbívors, com avans dels insectívors hi hagué insectes, aixó es, elementari. Donchs bé; una cosa semblant succeheix ab las plantas: no foren llur aparició sobre ls superficie de la terra a l' hora, no: la vida vegetal comensá per las plantas no vasculars, tallophites y successivament, y formant serie anaren fer llur aparició; y, equan lo medi era apropiat, las mes complicadas. Aixís es que tenian existencia las plantas que l' home cultiva, la terra estava plena d' humus format per restos de vegetacions anteriors. En lo regne vegetal hi ha plantes que per viure necessitan d' altres que 'ls hi hagin preparat lo medi, com en lo regne animal no fora possible l' existencia del llop si no hi hagués hagut un bé.

Y es que no s' poden aplicar a la vida orgánica 'ls principis absoluts concebuts devant de nostre experiencias fetas en un laboratori. La vida es un poch mes complicada y no s' resol per medi de teorías aplicadas d' un modo absolut. D' aquí la falsetat de la teoria mineral den Liebig, y de totas las que d' un modo ùnich vulguin resoldrer lo problema de la nu-

trioió vegetal). La naturalesa es enemiga de principis absoluts, passa d'un punt á un altre per una sèrie de gradacions insensibles. Desde las plantas lleguminosas que absorbeixen lo nitrogen de l'aire atmosfèric, á las gramínies que unicament fan aqueixa absorpció per las arrels, hi ha totes las gradacions imaginables. Desde las plantas superiors, ab arrels y clorofila que absorbeixen l'acit carbonich directament de l'atmosfera, als bolets, desprovistos de substancia verda y que assimilan lo carbonum d'un animal ó planta en descomposició, hi ha també una sèrie d'intermediaris infuinde. Es clar que hi ha plantas que viuen en medis purament minerals; la vegetació que s'forma demunt las rocas més abrúptes n'és un exemple; més fora bojeria l' deduhir que tots los vegetals se tenen de nodrid del mateix modo.

Es evident que existeixen grans veritats sintètiques que uneixen lo que sembla més escampat, per exemple: «tots los vegetals tenen la mateixa composició elemental». Més los medis de que s'valen per absorbir aquets elements varian tant com menas de plantas existeixen en lo globo.

J. AGUILERA.

(Se continuará).

La guerra del Transvaal

Los que á Londres s'adormen totes las nits ab la esperansa de rebre per l' desdijuni del dia següent la noticia de la definitiva victoria d' Inglaterra sobre l' Transvaal, ja s' han donat satisfactoria explicació del silenci que guarda en Roberts sobre sas operacions d' aquets derrers dias y de la tardansa en ocupar á Pretoria.

Per aquets fervorosos creyents del éxit imperalista lo silenci del general Roberts no obeeix á que hagin ocorregut successos que sia conveient amagar á la curiositat pública, ni sa detenció á Johannesburg es produhida de cap modo porque 'ls boers l' impedixin avansar sobre la capital de la República.

Com es possible admetre ni sospitar sisquera que 'ls burghers s'atreveixin á eclipsar en lo més mínim la refulgent estrella de la victoria que guia al generalíssim británich!

Si en Roberts está callat y detingut á Johannesburg es porque está disposant un gran moviment envolvent, mitjansent lo qual Pretoria ab totes las hostes d' en Krüger quedarán en poder de sas numerosas tropas.

Ja sab tot bon inglés de memoria la part que cada divisió, cada brigada y fins cada companyia del exèrcit británich pendrá en la important operació que ha de confirmar y consolidar para sempre los excepcio-nals prestigis del capdill inglés.

Segons los crítichs, los generals Baden Powel y French s'apoderarán de la línia férrea al Nort de Pretoria; lo general Hamilton imterrompirá al ensempls la línia entre Pretoria y Llorens Marquez; lo general Hunter, procedent del Oest, arribará á temps d' obrir lo porta occidental de la capital, mentres lo mateix Roberts, ab lo gros de sas forsas, entra pel Sur.

Es clar que si d' aquesta manera tots realisan lo propòsit, Pretoria quedará tancada en un círcul inglés y tots sos habitants cauran en poder d' Inglaterra; pero es cosa tan fácil que 'l resultat d' aquesta suposada operació correspón al desitj que la inspira?

En French, que mana la cavallería británica, y que porta tres ó quatre dias de combat continuat, ab los boers, no ha de quedar molt ben parat ni sas tropas en disposició d' emprendre un «raid» perillós, y menos si no compta ab altre apoyo que 'l del general Baden Powel, que ningú sab quan podrá arribar á las inmediaciones de Pretoria.

Hamilton, si s'propusa desviars envers l' Est para buscar la via férrea de Delagoa, perdent son contacte ab lo gros de las forsas d' en Roberts, podrá molt be constituir una bona presa para 'ls boers, quina major resistencia está precisament en lo sector format per aquesta línia y la de Pretoria á Pietersburg.

Res dirém d' en Hunter fins que 'ns ho comptin los boers que desde la part de Potchefstroom han d' oposarse á son pas; pero si cal fer constar que si totes las forsas ja indicades, en lo desenrotll de sas respectivas operacions, sufren algun fracás, per petit que sia, lo general Roberts, ab las escasas tropas que quedarán baix son directe mando, se trobará en una situació molt difícil y més si s' té en compte que sa línia de comunicacions, com ahir demostrárem, está seriament amensada, sens que bestin á assegurarla los generals Colville, Rundle y Brabant, quina sort no ha d' ésser tampoch molt envejable.

No basta, donchs, fer estratéjicas combinacions

desde la Metrópoli quan la realitat las fa impossibles en lo teatro de la guerra. Lo que es indubtable que lord Roberts crogué fa dias un fet senzillament realizable la ocupació de Pretoria sens resistencia y resulta que ni ha pogut fer sa entrada en aquella capital ni es possible tampoch deduhir quén conseguiran efectuarla, y aixó basta para compendre que una cosa son los propòsits y altra las realitats.

Pesi al silenci d' en Roberts, ja anirém sapiguent la veritat de lo que succeheix al teatro de la guerra y 'ns convencerém que té de tot menos de satisfactori para 'ls inglesos.

Excursió á Gelida y Martorell

Sr. Director de Lo SOMATENT.—Reus.

Barcelona 5 de Juny de 1900.

Molt Sr. meu: Conforme anunciarem oportunament, en lo tren de las 5'30 del matí del diumenge sortirem d' aquesta ciutat junt ab las societats corals «La Catalana» y «Cassino Artesá», directament cap á la pintoresca Gelida, la primera y al Vendrell la segona, després de despedirnos de la corrompuda atmósfera de la capital dels comtes y de donar l'adeu á las blavas onas del mar, poguerem admirar la fresca vegetació de la comarca del Llobregat, las crestas virossas del Montserrat, l' histórich pont del Diabte y lo rich panorama que per totarren s'ovira; jouanta fou ma satisfacció al poguer apreciar la Naturalesa!

Durant lo viatge reiná la més franca expansió entre 'ls coristas, recordant ab satisfacció alguns obistes de bona lley.

A Martorell trobarem una representació de «La Fraternidad» que 'ns acompañá fins la estació de Gelida.

A la arribada del tren ja 'ns esperavan la societat coral «Artesans Gelidenses» ab lo senzill pero vistós estandart enlayrat.

«La Catalana» desplegó lo seu artístich y valios pendó y confosos entre 'ls coristas y després dels saludos reglamentaris y las abressadas fraternals, se posarem en marxa per la pujada accidentada que va á la Vila de Gelida ahont arribarem á las 8 del matí.

Passarem á saludar al Sr. Alcalde, devant del qual las dos societats baix l' entesa direcció del mestre de la de Gelida, cantaren «De bon matí», «Las flors de Maig» y «Los pescadors» del inmortel Clavé.

Los aplausos de la nombrosa concurrencia que ocupava la plassa de l' esglesia foren nutrits. Visitarem las dependencias del cassino de la societat coral «Artesans» en las que forem obsequiats ab licors y cigarrós. Després passarem á visitar algunas fonts vehinas en espera del dinar que fon servit per lo fondista don N. Coma. Lo dinar fou de festa major y honrá molt al seayor Coma.

Quant ja donavam pasaport á la ben parade taula arribá de Barcelona lo President de «La Catalana», nostre bon amic D. Anton Pubill Toriquer y altres dos coristas mes. Unanims picaments de mans saluderen als Srs. Pubill, Corominas y Gardó.

Poch després de dinar passarem á la font de Sànmiquel en cual pintoresch lloch lo conegut fotógrafo D. Pelay Corominas tragué una fotografia de «La Catalana» y «Artesans Gelidenses».

Com á record de Gelida diré que la major part del dia plegué y al acte de fer la fotografia també Degut á compromisos de «La Catalana» no li fou possible accedir als reiterats prechs dels coristas de Gelida porque 'ns quedessim allí á passar la nit.

A las 6'30 sortirem per la via cap á Martorell, que no hi passava cap més tren ahont arribarem á las 8 del vespre. Passarem á saludar á «La Fraternidad» en son espayós local y d' allí al hostel del Xich de la Barraqueta, ahont ja 'ns tenian arreglat un excelent sopar. Mentres ens estavam estipant, scribí de la capital lo conegut compositor y mestre de «La Catalana» D. Maximino Novi, lo propi que altres dos coristas.

A las 11 passarem al cassino de «La Fraternitat», ahont s'organisá una vetllada concert. La primera part corregué á càrrech la societat coral «La Industrial», cantá baix l' experta batuta del Sr. Martí «Los pescadors», «De bon matí», «Las flors de Maig» y «La donzella de la costa», de Clavé y Barteméu, franchs aplausos coronaren l' execució de cada una de ditas composicions. «La Catalana» executó ab gust y colorit baix la acertada direcció del Sr. Novi la barcarols de Clavé «Al mar!» y en conjunt per las tres societats corals, baix la propia batuta «La Marsellesa».

La segona part fou destinada al ball, cantantne «La Catalana» alguns, recordánthos «Farsas», honnich schotis corejat original del Sr. Novi, igual que «Las gales del Cinc» y «Los Nets dels Almegavers».

A una hora molt avançada doná fl lo ball y nos retirarem al allotjament, que fou en casa dels coristas de «La Fraternitat».

Ab lo primer tren nostres amichs Srs. Pubill y Gardó, retornaren á Barcelona per assumptos particulars y en lo propi tren primer arribaren procedents de Rubí, la majoria de la Junta de la «Asociació dels coros de Clavé», baix la presidencia del Sr. Benages.

La pluja nos impedi anar á nna font vehina, no obstant per la tarde lo Sr. Coromina tragué una «instantánea» junt al pont del riu Noya en la que hi figuren á més de «La Catalana» y «La Fraternitat», los senyors Benages, P. Martínez, V. Martínez, Mote, Madorell, Oliva y algun altre que en aquest moment sentim no recordar.

Ab lo tren de las 8 retornarem á Barcelona altament satisfets de tan grats excursió.

De V. atent S. S.

ANTON DE ROMAJO.

CRÓNICA

En la matinata d' ahir morí en aquesta ciutat donya María Gonzalez Espelta, mare de nostre apreciat amic lo catedratic auxiliar d' aquest Institut, don Artur Cabré y Gonzalez.

L' enterro tindrà efecte á las vuyt d' aquest matí, essent portat lo cadavre desde la casa mortuoria á la parroquial iglesia de Sant Pere y d' allí al cementiri despedintse 'l dol á la portá del Roser, y seguidament se celebrarán á la esmentada iglesia los funerals en sufragi de l' ánima de la difunta.

Fem prechs á Deu porque pugí á sa gloria l' ánima de tan virtuosa senyora, á la vegada que enviém á la familia la expressió de nostre condol.

Per fi, 'ls nostres companys que redactavan lo valent y patriótic periódic «La Veu de Catalunya» han sigut justament reparats permetentlosi que en lloch de «La Veu» y de «La Creu» puguin donar á la estampa lo «Diari de Catalunya» per primera vegada vegé la llum á Barcelona.

No cal dir si sería gran la nostra satisfacció al rebre dita publicació y al observar que sense abdicar de cap dels principis que sustentava «La Veu» en aquets dias de perill y de negre nuvolada, venen á despertar al poble catalá ensenyantli com ho fan los demás periódichs d' iguals idees, lo camí veritable que ha de salvarnos.

Al calorós saludo particular que á la prempsa catalana dirigeix, hi corresponém, fent votis para que la seva vida sigui ben llarga y ben duradera y que per sas campanyas s'obtingui lo que tant desitja tot bon catalá.

Segons llegim en un confrere de Barcelona, en poch temps ha sigut dos vegades denunciat lo diari d' aquella capital «Las Noticias».

També ho ha sigut «Le Pensament Catalá». Ho sentim; es ab l' únich que en aquets temps nos podém donar consol mútuo.

Esmeradament impresa per acort del Excm. Ajuntament, hem rebut, acompañada d' un atent B. L. M., la Memoria llegida pel Sr. Secretari de la Corporació municipal d' aquesta ciutat, D. Joseph Montagut, en l' acte de la distribució de premis als deixebles de las escolas municipals en l' any escolar de 1898 á 99, celebrat al teatro Fortuny lo dia 23 d' Octubre del any passat.

Lo treball invertit pel Sr. Montagut en dita memoria honra sos merits y acredita la vasta ilustració que posseheix.

Agrahim l' atenció que 'ns ha tingut.

Aquests tarde deu celebrar nostre Excm. Ajuntament sessió de segona convocatoriá, corresponent á la present setmana.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en l' Administració de Consums per diferentes especies puja la cantitat de pessetas 1100'39.

Demá á las vuyt del matí tindrà lloch á la Ermita de Misericordia la celebració d' una missa y primera Comunió á varias alumnas del colégi que dirigeix la ilustrada professora D. María Cortina.

Aquest religió acté al que hem sigut atentament invitats promet ser molt lluit.

Agrahim la distinció que la senyora Cortina ens ha dispensat.

A un periódic de Madrid li comunican desde Roma, que no es cert lo triomf que s'ha atribuhit al duch de Madrid, en lo litigi que sosté ab sa filla.

Referintse a aquest assumpto, diu lo mencionat periódich lo següent:

«Lo 10 de Maig s' ha publicat la sentència del Tribunal de Luca (Italia), en lo plet entaulat per donya Elvira de Borbón contra son pare D. Cárles.

Lo Tribunal disposá la divisió en quatre parts dels bens de la difunta prímpcesa Margarida, y que s' entregués una á D. Elvira, altra á D. Beatriu, altra á D. Alfoia, y la restant se dividís per meytat entre D. Jaume y D. Blanca.

També ha disposat se divideixin en quatre parts iguals, adjudicantse una á cada prímpcesa, los bens mobles é inmoebles situats á Italia, que perteneixían á la prímpcesa Margarida, y s' fassin 5 lots iguals, un pera cada fill, de las joyas, encaixos, y del capital depositat com garantía de la renta total de 32,500 florins.

Ha sigut excolosa de la divisió la renta dotal, que queda exclusivament á disposició de D. Cárles.

La sentència condemna á D. Cárles á presentar á D. Elvira lo compte de rentes dels bens administrats per éll ó per sa ordre, que forman la quarta part de sa cuota hereditaria, á comptar del dia de la mort de sa mare fins lo 29 d' Octubre de 1896, fetxa en que la litigant fugí de la casa de Viareggio.

Aquesta versió, com se veu, es molt distinta de la que publicaren los periódichs anteriorment.

Las parets humiditas constiuteixen una verdadera plaga en lo camp y també en las ciutats, per lo qual s' han imaginat mil medis de combatrela, entre 'ls quals figura 'l següent:

Se barreja un litre de cals recent apagada ab un kilógram de sal de cuyna y quatre litres d' aygua; se fa coure la barreja, espumantia. Després pera cada litre de lo que queda després d' una ebullició algo prolongada, s' afegeix 20 grams d' alum, 10 de sulfat de ferro pulverisat, 15 de potassa y 200 d' arena fina; se torna á reduhir y s' aplica ab brotxa.

Procedent de la cort regressá á Tarragona ans d' ahir lo senyor governador civil, qui s' encarregá immediatament del mando de la provincia.

Havent sigut tancada la única farmacia que existia á Porrera, la Alcaldía de dita població ho fa públich per si algú que reuneixi los requisits legals desitji establirse en la mateixa.

Finalment ¡oh lectors!

Podem anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilitich.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.

Seccló oficial

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Deventse entregar als individuos que á continuació s' expressa, minyons dels reemplazos de 1886 á 1887, las llicencias absolutas que 'ls hi correspond, se 'ls avisa pel present anunci pera que compareixin en lo Negociat de Quintas de la Secretaría Municipal provistos de las que obrin en son poder al objecte de ser cambiadas.

- Ramon Andreu Durán.—Domingo Aranda Donato.—Jascinto Artells Ollé.—Cassimir Fort Ibáñez.—Joseph Giró Ferré.—Joseph Jaume Antoni.—Blay Magrinyá Fortuny.—Marián Monné Tassis.—Joaquim R. Segarra Constantí.—Pere Boig Vernet.—Joseph Segarra Estivill.—Jaume Vendrell Tassis.—Joseph Agustí Morera.—Joseph Alberich Gras.—Joseph Alberich Boronat.—Francesch Alomá Barrot.—Joan Anguera Durán.—Joseph Astells Badía.—Antoni Avinyó Castellenas.—Joseph Badia Catalá.—Joan Benús Papiol.—Domingo Barberá Anguera.—Emili Barberá Carbonell.—Jaume Benages Garcia.—Carmelo Bonaventura Pere.—Ramon Calero Figueras.—Joan Carpa Dalmau.—Pere Casals Fortuny.—Joseph Casellas Tarrats.—Joseph Cavallé Pellicer.—Joan Clerga Font.—Francesch Climent Forcadas.—Pere Cort Ferré.—Salvador Compte Soler.—Miquel Dardé Sotorra.—Pere Domech Marca.—Ferrán Durán Ribas.—Emili Espinós Hnguet.—Joan Ferrán Miró.—Tomás Ferrán Navairo.—Joseph Ferré Boldú.—Pere Ferré Brufau.—Joseph Ferré Cañellas.—Joseph Ferré Colom.—Joan Batista Ferré Juanpere.—Pere Fort Cavallé.—Pan Fortony Ardevol.—Joseph Fortuny Sardá.—Joan Freixas Argilaga.—Lluís Freixas Martí.—Jaume Garcia Llorach.—Joan Garriga Cavallé.—Marián Grases Mercadé.—Joan Guardie Lloradó.—Olegari Guasch Ferré.—Ricardo Guinert Miquel.—Joan Gurí Borrás.—Jaume Hernandez Solé.—Eugeni Herrero Miró.—Delfi Ja-

- ointo Bernardo.—Joseph Jori Camps.—Joseph Juanpere Ciurana.—Bernat Lezoano Sanchez.—Miquel Lloberia Cañellas.—Pere Lloradó Martí.—Jaume Llorach Badia.—Joseph M.ª Macias Font.—Joseph Magrinyá Clay.—Hipólit Mallorquí Jaumá.—Anton Marçó Nolla.—Joseph Marimón Torrabadell.—Pere Marsal Cañellas.—Joan Marsallach Abat.—Anton Martí Manresa.—Joan Martí Vidal.—Anton Martorell Besora.—Joseph Martí Lagostera.—Joan Martí Sentís.—Ramon Martí Pedret.—Secundino Molluna Peyrí.—Anton Montseny Pamies.—Joseph Montserrat Pamies.—Francisco Murtra Freixa.—Francisco Nogués Batlle.—Mateu Nolla Todá.—Joseph Odena Forcadell.—Ramon Olivé Rongés.—Victor Odena Pascual.—Sebastiá Pagarolas Fortuny.—Ramon Pallejá Blay.—Anton Pamies Plana.—Pere Penas Vaqué.—Anton Porta Serra.—Joseph Puig Francesch.—Joseph M.ª Pujol Masó.—Francisco Pujol Minguell.—Joan Rabell Figueras.—Joseph Rabell Solanas.—Joan Reverté Masden.—Francisco Roca Castelló.—Matias Roca Cort.—Francisco Roca Monné.—Francisco Rodon Alabart.—Francisco Roig Solé.—Enrich Rosselló Vilá.—Arturo Rovira Vallés.—Ramon Sans Elias.—Francisco Sardá Bulló.—Agustí Savall Puig.—Pere Selma Plá.—Joseph Serra Mallafré.—Joan Sivit Mateu.—Joaquim Solé Magrané.—Francisco Solé Marsal.—Joseph M.ª Solé Pellicé.—Ignesi Tomàs Catalá.—Pere Tost Balsells.—Sebastiá Torrents Durán.—Joan Torrell Mateu.—Isidro Torroja Torrents.—Joseph Urgellés Mestres.—Joan Vallcorba Bonet.—Mateu Vallés Nolla.—Pere Vidiells Balart.—Joseph Vilá Olivé.—Ramon Vilafranca Guin.—Juliá Vilanova Lloré.—Carlos Vilella Muxi.—Manel Virgili Torrell.—Joan Alsinellas Selvat.—Marian Bertrán Blanch.—Joseph Flix Arau.—Pere Ferré Cuchí.—Vitredo Ferré Soto.—Joseph Fort Baleda.—Joan Gomis Camps.—Joseph Huguet Aixelá.—Joseph Huguet Roig.—Joseph Mercadé Aímami.—Anton Olivé Aiestia.—Esteve Pamies Gassull.—Jaume Ripoll Monclús.—Joan Tost Fuibas.—Joseph Ventura Gironés.—Anton Vilaplana Macip.—Reus 7 Juny 1900.—Lo Secretari, J. de Montagut.

Seccló religiosa

Sant d' avuy.—Sant Medart.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Segueix á las 7 de la tarde la novena del gloriós S. Antoni de Padua predicant tots los dias lo Reverent P. Andreu Bolart, definidor de la religió franciscans, acabantse ab lo cant dels goigs.

Segueix tots los dias á las 6 del matí lo mes del S. Cort de Jesús durant la Missa.

Sant de demá.—Sant Feliciá.

Anuncis particulars

Banda "LA PALMA"

Aquesta Banda s' ofereix al públich en general pera tota classe de serveys concernents á la mateixa.—Preus económichs.

Pera detalls y contracta á la conserjeria de la mateixa Societat, Galanes, 8.

COLEGI DE 1ª Y 2ª ENSENYANSA

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny donará principi un cursat preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de 5 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s' obrirá la matricola pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á cárrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius. Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantlosi una alimentació abundant y nutritiva. S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs. Reus 27 de Maig de 1900.

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Miorons.—Una pesseta, 1 tomo.

Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elias.—Dass pessetas, lo tomo.

Se venen en la Imprempta d' aquest diari.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

(Per la Redacció de «El Labriego»)

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.ª major de 440 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta.

MODISTA DE SOMBREROS

S' ofereix á domicili pera tota classe d' arreglos y confecció dels mateixos.—Arrabal de Santa Anna, número 26, pis tercer.

Telégramas

Madrid 7.

Se diu que es cosa feta lo rompiment entre 'ls senyors Pidal y Silvela.

Si s' obriessin las Corts, la presidencia del Congrés la desempenyaria 'l senyor Villaverde.

L' Ajuntament de Bilbao ha refusat una proposició presentada per la minoria socialista, demanant un crédit de 50,000 pessetas pera socorre als vagonistas.

«El Globo» combat al Govern y al empréstit.

Diu que 'l Govern ha sacrificat lo decore nacional al éxit del empréstit pera obtenir un éxit polítich que no ha pogut lograr perque tothom s' ha desenganyat al endemá mateix.

Paris 7.

Lo president del Transvaal, M. Kruger, ha contestat á las ofertas que li han fet de terrenos americans, lo següent:

«Vos dono las gracias per tan generosos oferiments; los burghers estan disposats á lluytar fins á la mort per la seva independéncia.»

—Al retirarse 'ls boers de Pretoria van endursen tot lo material rodat y 'ls de ferrocarrils.

—Telegrafian de Londres que 'l batalló fet presoner á Ycomaury, s' anomenava «batalló de milionaris».

Tots los individuos d' aqueix batalló se pagarán ells mateixos los gastos del cantiveri.

—Segons un telegrama de Laingsnech, los inglesos varen ocupar á Utrecht, pero vegentse obligats á abandonarlo van retirarse cap á Montprospect.

—A Londres s' ha rebut un telegrama de Pretoria, fetxat lo dia 3, donant compte del bombeig de l' artillería de Mollskop sobre 'l campament inglés. Los inglesos sofriren grans pérduas.

Lo general Buller va demanar un armistici de tres dias, que li va ser concedit. Després va conferenciar ab los generals Christian y Botha.

—Un telegrama de Tientsin diu que 'ls boers han destruhit l' estació d' Huting y s' iat la plassa de Langfany.

Han desembarcat nous destacaments formats per marins francesos, russos, japonesos y nort-americanos.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com necrosada y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonía y en general en las inflamaciones de la gola, etc.

Diposit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principales droguerías.

Secolo comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 5
De Málaga y esc., en 6 dias, y. Jativa, de 793 toneladas, ab alcohol, anís, ferro y altres efectos, consignat a D. Anton Mas.
De Bilbao y esc. en 30 dias, v. Duro, de 482 ts. ab ferro, sardinas, tabaco y altres efectos, consignat als senyors Fills de B. López.

Despatxadas
Pera Barcelona, v. Junio, ab transit.
Pera Genova y esc., v. Jativa, ab efectos.
Pera Barcelona, v. Duro, ab transit.

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	71'32	Cubas del 86	83'87
Orenses	21'20	Cubas del 90	70'43
Colonial	117'	Amortizable 5 0/0	89'
Norts	54'70	Ob. 5 0/0 Almansa	
Alicants	80'05	Id. 3 0/0 Fransa	51'50
Filipinas	87'75		

PARIS	72'75	Interior	71'30
Exterior		GIROS	
Paris	27'	Londres	31'05

Se reben ordres para operaciones de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedas de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA AGNA, 26.
Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	71'30	Aduanas	
Amortizable 5 0/0	89'	Norts	54'70
Colonials	117'	Alicants	80'05
Cubas 1886	84'	Orenses	21'25
Cubas 1890	70'50	Obs. 6 0/0 Fransa	94'50
Filipinas	88'50	Id. 6 0/0	51'50
Exterior Paris	72'80	Id. 3 0/0	

GIROS

Paris	27'	Londres	31'05
-------	-----	---------	-------

Ordres de Bolsa para Barcelona Madrid y Paris. — Compra y venta al comptat de tota classe de valors. — Descompte de coupons. — Compra de monedas d'or y billetes de tots los paissos. — Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

on lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la Plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa		31'40
» 8 dias vista		31'80
Paris 90 dias fetxa		26'80
Paris vista	27'	27'10
Cotto vista		
Hamburg		

VALORS LOCALS

ACCIONS	Ptas.	Ptas.	Ofre.
Gas Reussenç		650	
Industrial Farinera	670		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	645		
Manufacturera de Algodón		160	
C. Reussenç de Tranvias	25		
C. Reussenç de Tranvias privilegiadas 5 per 100	250		

MIRACULOSOS CONFITS

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

COSTANZI

No poch envejoses sufrixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totas nacions los Reims Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 135.
Barcelona

Dits medicaments son d'efecte tan maravellós pera 'ls estremeniments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant además las perillosas candelillas. En dos ó tres dias sera radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillorable pera las úlceras y fluis blanc de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escozores uretrales, calculs, retencions d'orina y demás infeccions genito urinarias y especialment la sífilis encare que sia hereditaria. Pera la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, perquè es l'únich que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectos de tals sustancies, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te además la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incrédols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo fratic especial y exclusiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 135, Barcelona. — Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar inyeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'60. Dits medicaments están de venta en todas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

Sífilis

Curacio absoluta y radical de la SÍFILIS en breu plasso, on lo

SANATORI PERA SIFILITICHS

Carrer Major de la Bonanova, núm. 74

San Gervasi, Barcelona.

Pera més informes, Dr. Abreu, carrer de Vergara, número 10, primer, Barcelona, ó en lo mateix establiment, al administrador Sr. Rumia.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA DE
SEGURS SOBRE LA VIDA
Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDADA A L'ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats.
Primas molt moderadas.

LA GRESHAM te constituït lo dipòdit exigít per las Lley fiscals vigents com garantia pera sos assegurats a Espanya.—Oficins pera Catalunya, Plassa de Catalunya, 9, acers de la Ronda de la Universitat, Barcelona.— A Reus dirigirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juny de 1900

Línea directa pera Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos-Aires los magnífichs y ràpids vapors francesos

lo dia 11 de Juny lo vapor «Espanne»
lo dia 21 de Juny lo vapor «France»

LÍNEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 27 de Juny pera Dakar, Rio Janeiro y Santos lo grandió y acreditat vapor francés

Los Alpes

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abello

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

LA PALATINE

Companyia inglesa de

Segurs contra incendis, esplosions y accidents.

Capital: 34.000.000 de pessetas

Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya 9, acers de la Ronda de la Universitat.—Barcelona.

Comissionat a Reus, D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim

OJO = AGRICULTORS = OJO

Si voleu conservar vostra Vinya, Olivera, Taronjer Limoner y arbres fruyters, probeu lo polvo SUBLIMIOR que a donat molt bons resultats a Fransa, segons marca registrada que posseïx son inventor y fabricant, Mr. Claria de Tonloupe, contra las malalties Mildiu, Blach Rot, Oidium, Codrilis, Antraenoses, Ayrals, Pulgons diversos Altisa, Liqnens y Musgos, sense necessitat de sofre ni sulfat.

Dirigirse a son representant en aquesta D. MATIAS ESTEVE, (kiosco), passeig Marítim.